

Ipru

Yesu wel wiak kutömweri sëen wë krismaki 37 pöta ök won sëen omën nampök pep epwer Ipru omën ingre mor saö naröaan retëng ëa. Omën retëng ëa pöp, tiar köpël. Pi ingre morörö kööre toköröak pitëm kön wi kosang yewesaut irikor yaalmëen kasëng mampënëak yaëen epwer retëng ë mena. Pi Kristoë yaatere yapintak Mosesëet il yewas pöt pet elmëa.

Pöt epël wia.

Kristook Anutuu songönte tekeri wes pet ira 1:1-
3

Kristook enselörö il yewas 1:4–2:18

Kristook Mosesre Yosua il yewas 3:1–4:13

Kristoë kiri yaaö yaatak Mosesëet il yewas 4:14–
7:28

Kristoë sulöp ngölöptak Mosesëet il yewas 8:1–
9:28

Kristoë kiri ëautak Mosesëet il yewas 10:1-39

Kön wi kosang yewesauta ngönte 11:1–12:29

Wa korkor ngön mëet 13:1-25

Anutuuk pim Ruupön maan pim ngönte ök niia

¹ Ngaanëër Anutu pi tektek ngön yaauröen ök maan tiarim ëaröen ngön ke nentere nent, kan ke naöre naö ök maö ima. ² Pël ëautak peene yangerakë omnant won wasëpna akunet temanöm yesën akun eptak pim Ruupön maan pim ngönte ök niia. Ruup Pepapök maan omnant pout ket ëaup omnantë pep sëpënëak mëëa. ³ Anutuu ë rangiere ëwaat pim naë wiaan tekeri yewas. Pi Anutuu ök

panëëp pim weëre kosang ngöntak omnant pout kaamök elniaan taë sak wia. Puuk wel wiak tiar kölam niwasëpënëak tiarim saunat won wes olëak, kaalak kutömweri wal ëak së Anutuu yaapkëel wel aisëak weëre kosangring wë.

Anutuu Ruupök enselörö il yemowas

⁴Pi Anutuuk yapin kaöet mangkën enselöröaat il yewas. Tapël pi kutömweri isak Anutuu yaapkëel wë weëre kosang wak enselörö ngep elmëak wë.

⁵Ne tol ëën pël yeniak? Ngaan Anutuuk ngönëntak epël mëä pöt enselöröen ök nemaan ëa.

“Ni nem Ruup.

Peene ne wil nuulëak nim Pep sak wë.”

Ën epteta enselöröen nemaan ëa.

“Ne pim Pep sak wëën

pi nem Ru sak öpnaat.”

⁶Nent pöt, Anutuuk pim Ru wetëëp yangerak wes mëën waisëpënëak ëa pötak epël ök mëä.

“Ne Anutu nem ensel pourö piin yaya map.”

⁷Nent pöt, pim enselöröen, “Pit Ruupë iri wë,” weseë pitëmëen epël ëa.

“Ne Anutu nem enselöröen maan kentöökë ök yesaurö.

Ën nem inëënöröen maan es wilëngöökë ök yesaurö.”

⁸Ën nent pöt, Ruupëen Anutuuk epël ök mëä.

“O Anutu, ni omp aköp akun wali om ngarangk eim ömëëp.

Nim omën wa ngaöök yamëen pörö wotpil wesak ngarangk yaaup.

⁹Ni wotpil yaautön kent yaaup, utpet yaautön kaaö yaaup.

Pötaanök Anutu ne, nim Anutuuk ni ërëpsawi
ëëmëak yaö niaan ërëpsawi kaö yaëën ni-
motök karuröaat il yewas.”

¹⁰ Nent epël mëëa.

“Aköp ni omnant won wiaan yanger ket ëan.

Nim moresring kutömwer ket ëan.

¹¹ Kutömre yang pipot kö yesën ni pöt wakaim om
ömëëp.

Poë koröpö sëpar yes pöl pipot ëëpnaat.

¹² Nuuk pit poë koröpö rang rë yawi pöl ëëmëët.

Pël ëak ulpëënëp përäak ngakëp yamë pöl
elmëëmëët.

Ën ni pöp om wakaim omëëp.

Ni ulöp sak wiap nasëngan.”

¹³ Nent epël wia pöt, Anutuuk pim enselöröen
nemaan, Ruupön mëëa.

“Ni wais nem yaapkëetakël wel aisëak weëre
kosangring wëën

omën nimëën kööre tok yaaurö nook maan nim
weëre kosangöökë karök ilapnaat.”

¹⁴ Ën enselöröen tolël mëëa? Pit omën könöröa
ök ëën Anutuuk pim inëën ya mëmpënëak wes
yamëaurö. Pël ëën wais omën Anutuuk utpete-
takaan kama niöpnaarö kaamök yaalni.

2

Anutuu utpetetakaan yaniwa pöt kësangët

¹ Yaap, Anutuu Ruupök enselörö il yewas.
Pötaanök tiar pim ngönte ök niaan kat yawi
epët kat kolak sëp wasnganëën taë wes wak öpa.

² Anutuu ngön kosangöt enselöröen maan ök mëëa
pöt yaap panëët. Omnarö ngön pöt ngaarëk naön
wa yoolaan kangiiir Anutuuk utpet mowasö ima.

³ Pötaanök tiar Anutuu ngönte, Ruupë ök ëa pöt, wa olëak Anutu tiar utpetetakaan kama niöpna kaö pöt kasëng mangkën tol ëak kangut won ëëpën? Orööpnaat. Pim tiar utpetetakaan kama niöpna ngön pöt, Aköp Yesuuk wet rëak ök aan omën kat wiauröak ngön pöt yaap pël aan kat yawi. ⁴ Pit pël yaëen Anutu pimtokta Aköp Yesuu ngönte yaap pöt tekeri wasëpënëak retëng weëre kosangring it ngolöp ke nentere nent mëneima. Pël yeem pim könöök elmëen Ngëëngk Pulöök ngön pöt kaamök ëak ngönën ya mëmpënëak weëre kosang ke nentere nent omnarö nina.

Yesu pi tiar omnarö utpetetakaan kama yewauta pep saup

⁵ Yang ënëm orööpënëak Anutuuk mëëaur nem yeniak epër, Anutuuk enselörö ngarangk ëëpënëak nemaan ëa. ⁶ Won. Pöta ngönte ngönëntak ngön nent epël wia.

“Anutu, ten omën pasuröaan ni oröptaan kön yani-wiin?

Ten omën pëënöröaan ni oröptaan ompyaö yaal-niin?

⁷ Ni ten akun kot nent enselöröa iri önëak niulëen pitök il niwesa.

Pël ëën kaalak ënëmak ni ten wak ngaarëk isak ëwaat ë nirangian.

⁸ Pël ëak ni ten omnant pout ngarangk ëënëak tenim iri niulëan.”

Yaap, Anutu pi tiar omnant pout ngarangk ëëpenëak niulëa ngönën piptak pël ëa. Pötaanök kopët nent tiar ngarangk naëngan won, pout ngarangk ëëpenaat. Pël ëëpenaatak peene itaangkën tiar omnant pout ngarangk naën yeë. ⁹ Peene pöt,

tiar itaangkën ngön pipët Yesuun äa. Anutuuk pi akun kot nent enselöröa iri öpënëak moulmëën pitök il mowesa. Pël ëën pi këlangön kat wiak wel wiin pim pël äa pötaan Anutuuk pi wak ngaarëk isak ëwaö ë morangia. Pim këlangön kat wiin ë morangia pöt, Anutuuk tiar omën pourö komre kolap elniak tiar kaamök elniipnaan wel wiipënëak maan pël äa.

¹⁰ Anutu pi omnant pout ket äak pötë pep sak wë. Pi omën kësang pan pim ru sak kutömweri së ëwaatak öpenëak kent kön wia. Pël äak Yesu tiar omnarö utpetetakaan kama yewauta pep panë sëpënëak yaö maan këlangön kat wia. Anutu pi pël ëën kë sa. ¹¹ Yesu tiarim kölam yaniwesaupre kölam niwesaurö, tiarim Pepap kopëtap. Pötaanök pi tiarën, “Nem nangarö,” pël niapënëak ëö naëpan. ¹² Pi tiarën ëö naën Anutuun epël mëäa.

“Nem nangaröen nim ngönte ök memaat.
Ne ingre moröröa tekrak wë niin yaya niamaat.”

¹³ Ën nent epël.

“Ne pitring piin kön kosang wiimaat.”

Kaalak nent epël.

“Anutuu runga nena pöröaring wë.”

Yesu pi tiar kaamök elniipënëak yang koröpö wa

¹⁴ Anutuu ruurö tiar yang koröpööring wë. Pötaanök piita tapël äa. Pöt pimtë weletak weleta pepap Seten won mowasëpënëak yang koröpö wa.

¹⁵ Pël äakta omën weletaan kas yaautak wii ket äak nitëën wakaimaurö wil niulëepënëak pël äa.

¹⁶ Pim yang koröpö wa pöt, enselörö kaamök elmëepënëak naën, tiar Apramë ëarö kaamök elniipënëak pël äa. ¹⁷ Tiar pim nangarö kaamök

elniipna kan muntat won. Pötaanök tiarim ök panë sa. Pël äak Anutuun kiri yaauta wotöök sak ya ngës een wotpil nuwasëpënëak Anutuu ëöetak ya kaö mëna. Pöt tiarim utpetat iir niolapënëak pël äa. ¹⁸ Setenök piin morök yaalmëen këlangön kat wiaup yak omnaröa naë morök orö yanirëen yok pangk kaamök elniipnaap.

3

Yesuuk Moses il yewas

¹ Yesuuk kölam niwesa nem karurö, Anutu kutömweri wëaupök ar piiring önëak yas niiaurö. Ar Yesuun këëké kön wieë. Pi Anutuuk wes mëen pim ngönte ök äak kiri yaauta wotöök saupë ngönte tiarök ök yaaurö. ² Anutuuk pim omnaröa naë Mosesën ya ngön maan ya panë wesak mëna pöl Yesuukta tapël äa. ³ Kaat ök rëaupë yapintak kaata yapinte il yewas pöl Yesu Anutuu kaata pepapök Moses pim kaatak wëaup il mowesën omnaröak pim yapinte wak isak ya. ⁴ Ka epot pout ök rëaup wë. Omnant poutë pepap Anutu. ⁵ Moses pi Anutuuk ya ngön maan pim omnaröa naë inëen ya yamëngkem Anutu pim ënëmak apna pöta ngönte ök maima. ⁶ Kristo Anutuu Ruup pi Anutuuk ya ngön maan ya panë wesak yamëngkem Anutuu omnarö ngarangk elnieim wë. Anutuu omën pörö tiar tapörö. Pöt pas won. Tiar kön kosang wieë pim yaö niia pötön kor öpena pöt pim omnarö pël apenaat.

Israel omnarö lup kosang äak Anutuu ngönte wa olëa

⁷ Pötaanök Ngëëngk Pulöök ngön epël äa pöt tiarimëen yes.

“Ar peene Anutuu ngönte kat yawi eptak

⁸ Israel omnaröa Anutu kasëng menak lup kosang
ëa pöl ëëngan.

Pit yang mopöök ima akun pötak pim ngönte wa
olëak ökre was elmëeima.

⁹ Arim ëarö pörek krismaki 40 pötë öngpök nem ya
kosang mëneima pötön iteneëak
köntak utpet elnä ökre was elnäëimaut.

¹⁰ Pël ëën ne omën pöröen ya sangën ëën epël äaut.
‘Pitëm könöt nem pet yaalmëa pöl nawiin sa réak
yesaurö.

Pit nem yaautön ewat sëpnaaten kaaö yaaurö.’

¹¹ Pöten kölöp elmëak ngön kosang wesak epël äaut.
‘Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan
pan.’”

Israel omnaröa Anutuu ngönte wa olëa pöl ëëngan

¹² Karurö, arim naëaan namp lupmeri kön ut-
petat wieë kön wi kosang newasën ëak Anutu
wëwëap kasëng mengkanëën ngarangk këëkë ëeim
ön. ¹³ Pël ëak arim naëaan namp utpetatë moröktak
elniin lup pu wariinganëën kët ël epotë neneren
wa korkor ngön maim ön. Pël ëak ar neneren ngön
ëak kat yawiem pöt, “Ngönëntak, ‘Peene,’ pël ëa pöl
peene taptakëer ngön ngaarëk ömaat,” pël kön wieë
ngaarëk weim ön. ¹⁴ Tiarim wet réak Kristoon kön
wi kosang wesan pöl taë wes wak yesem weletak
orööpena pötaan Kristooring lup kopëtemer sak wë.
¹⁵ Pöta ngönte ngönëntak epël ëa.

“Ar peene Anutuu ngönte kat wiak pöt

Israel omnaröa pi kasëng mena pöl lup kosang
ëëngan.”

16 Pöt talöröak Anutuu ngönte kat wiak kasëng mena? Pöt maim naröak naën, Israel omën Mosesök Isëp yangerakaan mësak waisa tapöröak äaut. 17 Ma talöröaan Anutuuk krismaki 40 pötë öngpök ya sangën elmë ima? Pörö utpetat ë yesem yang mopöök wel wi won sa. 18 Ma talöröaan pi kölöp elmëak ngön kosang wesak, “Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan,” pël ëa? Pöt pim ngönte wa olaima pöröaan ëa. 19 Tiar pöten ityaangk. Pit Anutuun kön wi kosang newasën äautaan pim kaare yang kë yesaurek neilaan ëa.

4

Kë yesa kaare yangerak orööpenëak niiaut

1 Anutuuk pim kë yesa kaare yangerak së öpenëak kup niwia. Pötaanök arim naëaan namp utpet ëak neilaan ëënganëën ya ngës kön wiipa.

2 Pitëm ngaan ngön ompyaut kat wia pöl tiarta äaut. Pit ngön pöt kat pëën wiak taë wa naön ëa pötaan pötak kaamök naalmëën ëa. 3 Ën tiar ngön pöt taë wak wë eporö kë yesa kaare yangerak së öpenaarö. Anutu pi kaare yang pören epël mëëa.

“Ne kölöp elmëak ngön kosang wesak epël äaut. ‘Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan pan.’”

Yaap, pim yanger ket ëa pötak kë yesa kaare yang pöreta kopëta wesaupök kölöp ngön pöt mëëa.

4 Anutuu omnant ket ëa pötak ngönëntak kët 7 pöta ngönte epël ëa.

“Anutu pi kët 6 pötë ya mëneim pet irak 7 pötak kë sa.”

5 Pöta ngön nent kaalak epël ëa.

“Pit nem kë yesa kaare yangerak newaispan pan.”

⁶ Omën ngaan ngön ompyaut kat wia pörö ngön pöt wa olëa pötaan Anutuu kë yesa kaare yangerak neilaan ëa. Peene pöt, narö kat wiak taë wasëpna pöt pörek ilapnaat. ⁷ Omën ngaan wakaima pörö neilaan ëautak Anutuuk tiar pim kë yesa kaare yangerak ilapenëak kaalak akun munt nent niwia. Akun pöt peene. Pël ëën akun wali won sëen ënëmak ngön nem kön ngolöp wes ninan pöt Anutuuk maan Tewitök epël retëng ëa.

“Ar peene Anutuu ngönte kat yawi eptak lup kosang ëëngan.”

⁸ Yosuaak Israel omnarö mësak Anutuu kë yesa kaare yangerak së oröanëën ënëmak Anutuuk akun munt nentakëën naën ëan tapön. ⁹ Pötaanök tiar ëwat wë. Kë yesa kaare yang Anutuuk kup niwia pör om wia. Pim ket 7 pötak kë sa pöl pim omnarö tiar pim naë së kë sëpenaat. ¹⁰ Omën pim kë yesa kaare yangerak së orööpena pörö Anutu pim ya mën pet irak kë sa pöl ëëpenaarö. ¹¹ Pötaanök tiar kë yesa kaare yang pörek së öpenaan weë ngen-tiipa. Omën ngaanöröa ëa pöl Anutuu ngön wa olëak kan kourak së kö sënganëën.

¹² Anutuu ngönte wëwëetaringët, omnaröa naë weëre kosang yaaut. Pöt öp nga panëëweri ök, öp newer nalaan nal poutë ngaö wë pöwerta il wesak nga panëëwer. Pöwerök omnaröa kos yasinre ilëenötta yail pöl omnaröa könöpre lupmer kom yaë. Pël yeem omnaröa kön yawiaare kent yaaö pötë songönöt war yewas. ¹³ Anutuu ëöetak omën nent ëlëëp wi naön. Omën ket ëa pout pi tekeri wasën pim ëöetak yoolök wiaan itena. Omnant pout itenak ëwat wëaup pi tiarim yaaut kom ëak kangut nimpnaap.

Yesu pi tiarim kiri yaauta wotöököp

¹⁴ Yesu, Anutuu Ruup, kiri yaauta wotöököp, pi kaö panë sak kutömweri së tiarimëën Anutuun kimang maim wë. Pötaanök kön wi kosang yewe-saut, tiarim pël yak pöt, taë wak öpa. ¹⁵ Kiri yaauta wotöököp Anutuu naë tiarimëën kiri ëeim wëaup, pi tiar wiapre kor yaëën ya ngës yaalniaup. Morök ke nentere nent tiarim naë yaarö pöt pim naëëta oröaap wiap sak utpet naën ëa. Pël ëa pötaanök pangk kaamök yaalniaup. ¹⁶ Pël yaalni pötaanök tiar kas köpël Anutu komre kolap yaalniaup pim naë oröeim öpa. Pël ëën könöm nentere nent orö yanirëën puuk ya ngës elniak pim komre kolaptak kaamök elniipnaat.

5

Kiri yaauta wotöököp Yesu pi utpetetakaan pangk kama niöpnaap

¹ Yuta omnaröa kiri yaauta wotöököp moulmëepënëak yaaö pöt pi omnaröaan Anutuu inëën elmëepënëak omnaröa naëaan ilak yemoulmë. Pël ëën Anutuuk omnaröa utpetat won wes moolapënëak omnant menak animaurö kiri ar ë yemangk. ² Kiri yaauta wotöököp pi yang omnamp, wiapöp. Pötaanök Anutuu yaautön köpël ëëre kanöön irikor ë pël yaauröen wiap yaalmëaup. ³ Pim wiap yaautaan Anutuuk pi omnaröa utpetatëën kiri ar yeem pimtëënta tapël ëëpënëak mëëa. ⁴ Kiri yaauta wotöököpë ya pöt kaöet. Pötaanök omën namp pimtë könöök ya pöt nampan. Won, Anutuu Eronë elmëa pöl ya pöt mangkën yamëngk.

⁵ Kristo piita tapël pimtën wak isak, “Ne kiri yaauta wotöököpë yaat yok pangk mëmpaat,” pël weseë namëngkën ëa. Anutuuk ya pöt menak epël ök mëëa.

“Ni nem Ruup.

Peene nook wil nuulëak nim Pep sak wë.”

⁶ Ën ngönëntak nent epël ëa.

“Ngaan Melkisetëë kiri eima pöl ni pim urtak wë eim ömëöp.”

⁷ Ngaan Yesuu yangerak wakaima pötak pi ingre ya ilak aimeë kimang ngöntak Anutuun ök maima. Pi Anutuuk yok pangk weletakaan kama öpënëak kön wiin Anutuuk pim ikanöök wë pim ngönte ngaarëk wa pötaan kat wiak kaamök elmëeima.

⁸ Yaap, pi Anutuu ru panëöpök pas këlangön ya mënak pim ngönte ngaarëk yeweem ngön ngaarëk yewauta songönte ëwat panë sa. ⁹ Pël ëën pim Pepapë ngönte ngaarëk yewa pöt kaö sak kosang sëën pi omën pim ngönte ngaarëk yeö pörö utpetetakaan kama wëën wëwë kosangtak öpna pöta pep sa. ¹⁰ Pël ëën Anutuuk Yesu pi tapöpök Melkisetë pim kiri eima pöl pim urtak wë kiri yaauta wotöök öpënëak mëëa.

Öngaaröa ök ëëngan

¹¹ Melkisetë pim ngön pöt, selap wiaap ök nia-maatep ar kat wiak kön tektek nasëngan. Pötaanök war wesak niamaatak tenim naë ya kaö wia. ¹² Ar akun wali ngönën kat wi waisaurök muntarö rë moulön pangk ëëpnaatep om köpël wëën narök rë nuulöpna pöta ök yeë. Pël ëën ke pilörö ar ngönën wet rëak kat wiaut kaalak ök niama yangap yeë. Ar kë kosang yenauröa ök won, kapa pëën

yenauröa ök wë. Pötaan ngönën öngpököt pangk kat nawiingan, yoolököt pëen kat wiinëet. ¹³ Kapa yena pöröen öngaarö pël mepenaat. Pöta ök omën pörö pit öngaaröa ök könöt weë nasënörö. Pötaanök wotpil yaauta ngönte kat wi naskolpan. ¹⁴ Ën kë kosang yena pöröen kaöarö pël mepenaat. Pöta ök omën könöt weë saurö pitëm könöök omnant kom yaauröak omën ompyaöre utpetat pangk kom ëëpnaat.

6

Kön wi kosang yewesaut taë wak öpa

¹ Nem pël niak pötaan Kristoë ngönën wet rëak kat yawi pöt ëwat sa pet irak yal menak ngönënëen kaö sak öpa. Tiarim ka möör wapët wesirën taë ëaan kaalak tiak rangk newesirën ë yeë pöl omnant kë wonöt kasëng menak Anutuun kön wi kosang yewesa wet rëak kat yawi pöt rangk naën ëëpenaat.

² Pöt epot. Ngönën i mëere Ngëëngk Pulö öpenëak mores kepönöök yawia, weletakaan wal ëëpenaare Anutuuk akun kaöaöök kom ëak ngön ë pet irëpna ngön wet rëak kat yawi pöt kaalak kat nawiingan.

³ Anutu kat wiin pangk ëëpën pöt ngönën wet rëak kat yawi pöt ëwat sa pet irak ngönënëen kaö sak öpa.

⁴ Omën Anutu kasëng mena pörö kaalak lup kaip tiak pim naë rë noolapan. Pit ngönëntak pitëm lupöt ëwa elmëen kutömweriaan Anutuuk omën ompyaut wes mëen wak Ngëëngk Pulööring wakaima. ⁵ Pit Anutuu ngönte ök ëën ompyaö ëën omën weëre kosang akun kaöaöök mëmpnaata lup nant itena. ⁶ Omën ke pilörö pit Anutu sasa

kasëng mena. Pël ëa pötak pitëm könötök Anutuu Ruup kaalak këra yetaparak möa. Pël yaëën omnarö itenak piin ökre was mëëa. Pël ëa pötaanök omnarök maan pit kaalak lup kaip tiak Anutuu naë rë noolapan.

⁷ Omën ke pilöröaan ngön nokoliit niamaan. Yang nerak kopi rangkrangk peleim wëën yangera öngpök sëën omnant orök kaö sëën këët oröön omën ya yangëntaurö yeö. Pipët, Anutuuk yanger welaköt elmëën këët yaarö. ⁸ Ën nön pëën orööpna pöt kë won ëën yanger utpet pël yewas. Yang utpet pör Anutuuk kaaö elmëën ënemak es kotak won sëpnaar. Omën utpet yaaö ke pilörö Anutuuk tapël elmëëpnaat.

⁹ Nem kar panëerö, yaap, ten ngön könömöt niaut yak arën kön kosang wiin yok pangk Anutu kasëng nemangkan pël yaë. Ten arën kön kosang wiin ar ompyaö yaëën Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaat pël yaë. ¹⁰ Anutu pi korar naën yaaup. Ar pimëën yak pim omnarö itenak kaamök elmëak lup sant elmëeimauroak om ëeim wë pöten tol ëak kat nikolöpën? Pël naëpan. ¹¹ Tenim kentöök arim neenemëën weë yengenti pöl om ëeim wëën akun pet irëpënëak kön yawi. Pël ëën arimëën kutömweriaan mor kol kosangöt wiak kor wë pöt önëët. ¹² Ten ar wisën ëënëëten kaaö. Tenim kentöök ar omën Anutuun kön wi kosang wesak weëre kosangring wë pim kup mowia pötë pep sa pöröa ök ëënëak kön yawi.

Anutu pim kup niwia pöt këët

¹³ Apram ke pilëpön Anutuuk ngön kup mowiak omën kaö talëpë yapintak kosang wasëpënëak ap

wasën pim ököp won ëen pimtë yapintak kosang wesa. ¹⁴ Pël ëäk piin ëpël ök mëëa. “Yaap pan, ne welaköt kësang pan elniin nim ruure ëarö selap pan oröak ulöl sêpnaat.” ¹⁵ Pël maan Apram pi yaap wesak kaaö köpël kor wakaimëë Anutuu kup mowia pöta këët wa. ¹⁶ Tiar omnaröa ngön ë kosang yewesaut epël wia. Omën namp pim ngönte kosang wasëpënëak kaö nampë yapintak kosang wasëpnaat. Pël ëen omnarö pim ngönte wa ngep elmëëpënëak kön wiin kaöapë yapintakël kosang wesa pöten kat wiak yaap wesak sêp wasëpnaat. ¹⁷ Anutu pi kup niwia pöt sêp wesak maimet naëpan këët öpenaarö tiar war wes ningkën ëwat sêpenëak kent kön wia. Pötaanök pim kup niwia pöt pimtë yapintakël kosang wesa. ¹⁸ Anutuu kup niwiak pim yapintakël ngön ë kosang wesa pöt pangk kö sëen kaar naëpan. Pël wia pötaanök, tiar pim kol uröök ilëak wëen ngarangk elniin pim kup niwia pöta këët öpenëak taë wak kor eim wë. ¹⁹ Anutuu kup niwia pöta kë tiarim öpenëak kön kosang wiak kor wë pötak tiarim wëwëat taë yanuwas. Pöt wiapre kor wonte, ngëëngk tupta poë koröp ngeröök utaukë kasngaëël, Anutuu naë, wia. Pötaanök taë yanuwas. ²⁰ Ngeröök pö tiarim wotöököp, Yesu, puuk tiar kaamök elniipënëak wotöök rëak keli olëak ilëa. Pi Melkisetë pim ök kiri yaauta wotöök sak pël ëeim kosang öpnaapök pël ëa.

7

Melkisetë songönte

¹ Melkisetë pöp, pi Salem kakë omp aköp, Anutu kaö panëëp pimëën kiri ëeimaup. Pi tapöpök Apram

nga sē yang omp ak narōere pitēm omnarō mēnak yewaisēn kamtaōōk koirak welakōt elmēaup. ² Pēl ēēn Apramōk pim omnant wa pōt kom ēak lup 10 pōtēaan kopēt nent pi menaup. Pim yapin Melkisete pōt, tiarim ngōntak wotpil yaaō omp akōp pēl apenaat. Ēn Salem omp akōp pōteta, mayaap omp akōp pēl apenaat. ³ Melkisete pim ēlre pepere ēarōa songōnte ngōnēntak war wesak naēn ēa. Ēn pim wilaare wel wiauteta naēn. Pēl ēaap tiarōk piin Anutuu Ruupē ōk kiri yaatak wakaim ōpnaap pēl wasēpenaat.

⁴ Ar Melkisete pi kaō panēēp pōt kōn wieē. Pōt tiarim ē kaōap Apram pi nga sē yang omp akōrō mēnak urōm wa pōt kom ēak lup 10 pōtēaan kopēt nent pi mena. Pōtaan pi kaō panē sak Apram il yewas pēl kōn wieē. ⁵ Ēn Liwai pim ruure ē kiri yaat yamēngk pōrō Yuta omēn pitēm karurōak omnant pout kom ēak lup 10 pōtēaan kopēt nent mampēnēak Mosesē ngōn kosangtak ōk ya. Liwai omēn pōrōa karurō pitta Apramē ruure ēarō. Pēl yaēetak kiri yaaurōak pitēm karurōa naēaan omnant ōpēnēak Mosesōk ēa. ⁶ Pēl ēaap Melkisete pōp Liwai pim kurmentēkaanēp won, maimap, Apram pim omnant kom ēak lup 10 pōtēaan kopēt nent mangkēn welakōt elmēa. Apram Anutuu wet rēak kup mowia pōp Melkiseteek welakōt elmēa. ⁷ Yaap, tiar ēwat panē wē. Tiar omnarō welakōt yaalni pōpōkēer kaōap. Ēn yeō pōp kotup. Pōtaanōk Melkisete welakōt elmēa pōp kaōap, ēn Apram wa pōp kotup. ⁸ Liwai pim kurtakaan kiri yaaō lup 10 pōtēaan kopēt nent yewaurōak kō seimaurō. Ēn Melkisete lup 10 pōtēaan kopēt nent wa pōp

wëwëetaringëp ngönëntak pël ya. ⁹ Liwai pöpön tiar yok epël apenaat. “Apramë lup 10 pötëaan kopët nent wak Melkisetete mena pötak Liwai pöpta piarip pouwaar ëa,” pël apenaat. ¹⁰ Pöt Liwai naaröön wiaan pim ë pepap Apram Melkiseteeek kamtaöök koirak welaköt elmëa pötak Apramök pim omnant kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent mena. Pötaanök Liwai piita pim ë pepap Apram-ring pël ëa. Pël ëa pötak Apramre Liwaire pim kurtakaanörö Melkiseteeek il yewas pöt pet yaë.

Kiri yaaö ngaanöröa urtak ngolöpöp oröa

¹¹ Ngaan Liwai pim kurtakaanöröak ngës rëak kiri yaat mëna pötak Anutuuk Mosesën ngön kosangöt ök maan Yuta omnarö nina. Liwai pim kurtakaanöröak omnarö pangk wotpil yewesanëen kiri yaaö muntap naaröön ëan tapön. Pit wotpil newasën ëa. Pötaanök kiri yaaö ngolöp oröa pöp, Liwai pim kurtakaanëp Eron pim ök won, Melkiseteeë ököp. ¹² Anutuuk kur nementëkaan kiri yaaö ngaanörö wa moolëak kur mumentëkaan omën ngolöpöp moulmëepënëak pöt pitëm ngön kosang ngaanötta wa moolëak ngön kosang ngolöpöt wiipna pöt pangk ëëpnaat. ¹³ Omën orööpënëak Anutuuk ök yenia Yesu pöp Liwai pim kurmentëkaan won. Yesu pim kurmentëkaanörö kiri naën yaaurö. ¹⁴ Tiar ewat wë. Tiarim Aköp pi Yutaë kurtakaan oröaup. Omën kur pötakaanöröak kiri yaaö ya pöt mëmpënëak Moses pi nemaan ëa.

Yesu pi Melkiseteeë ök kiri yaaup

¹⁵ Kiri yaaö ngolöpöp Yesu, Melkisetee ököp, pim oröa pötak ngön kosang ngolöpötta oröa pöt tekeri yewas. ¹⁶ Yesu pi kiri yaaüröa kurmentëkaan ngön kosangtak ëa pöl won. Kan maimetakël kiri yaaö saup. Pi wëwë kosangtaring wë pöta weëre kosangöökël kiri yaaö sak wëaup wë. ¹⁷ Piin Anutuuk ngönëntak war wesak epël ëaup.

“Ngaan Melkisetee kiri eima pöl ni pim urtak wë eim ömëep.”

¹⁸ Ngön kosang ngaan kiri yaaürö Liwai pim kurmentëkaan orööpënëak ëa pöt weëre kosang kaamök naalniin ëa. Pötaanök Anutuuk kama wa moolëa. ¹⁹ Mosesë ngön kosangtak omnant ompyaö wes pet nairën ëa. Peene pöt, Anutuuk kan ngolöp ompyaö naö ngës yaniwi. Pö ompyaö panëö ngön kosang ngaanöt il yewas. Kan ngolöp pöök pangk Anutuu naë sepenaat.

²⁰ Anutu pi om pas Yesuun kiri ëëpënëak yaö nemaan. Pimëen wesak ngön ë kosang wesa pötaanök mëëa. Omnaröa ngaan omën narö kiri ya mëmpënëak moulmëeima akun pötë ngön ë kosang yewesa pöt won, köntak moulmëeima. ²¹ Yesuun pöt, Anutuuk ngön epël ë kosang wesa.

“Aköp pi ngön ë kosang wesak epël niak kaalak muntet naëpan.

‘Nuuk kiri eim kosang ömëep.’ ”

²² Anutu pi kiri yaaö ngaanöröaan ngön ë kosang newasën ëautak Yesuun pël ëautaan sulöp ngolöp Yesuuk yanitë epët ompyaö panëët ngaanöt il yewas pöt kön wiaapenaat.

²³ Kiri yaaö ngaan pörö wel wiin pöp urtak pël ë waiseima pötaanök selap. ²⁴ Yesu pöp wëwë kosangtaring wë. Pötaanök pim kiri yaaö ya pöt

om kosang wiaapnaat. ²⁵ Pi wëwë kosang wëaupök omën piin kön wi kosang wesak Anutu temanöm yewas pörö kaamök elmëepënëak Anutuun kimang maim wë. Pötaanök pi omën pörö akun poutë utpetetakaan kama weim öpnaap.

Yesu tiarim kiri yaauta wotöököpök pangk kaamök elniipnaap

²⁶ Kiri yaauta wotöök ke pipël pipop tiar pangk kaamök elniipnaap. Pi wotpilëp, utpetere saun nent wi naönöp, kölam pëenëp, Anutuuk saun omnaröa naëaan wak kutömweri kaö wes ulmëaup. ²⁷ Yuta omën kiri yaauta wotöök pörö kët ël epotë wet réak pitëmtë saunatëen kiri ar ëakök omnaröaan ënëm yaurö. Ën Yesu pöt, pitëm yaaö pöl naën. Akun kopëtet pimtë wëwëet Anutuun pëel elmëak tiarimëen kiri ëen pet ira. ²⁸ Yaap, Mosesë ngön kosang wet réak oröa pötak omën weëre kosang wonöröak kiri yaauta wotöök öpënëak mëëa. Pël ëautak Anutuu ngön ë kosang wesa ënëm oröa eptak pim Ruupëen yaö yaë. Pël ëen Ru pöp Anutuuk omnant pout pangk elmëak moulmëen kosang wë.

8

Yesu pi kutömweri ngönën tup këetak kiri eim wë

¹ Ngön pipotë kepönte epël. Tiarimëen kiri yaauta wotöök sak wë pöp pi o kutömweri së kaö sak Anutuu yaapkëetakël wel aisëak weëre kosangring wë. ² Pi kutömweri së kiri yaaö wotöök yaat Anutuu tupta kakaati ngëengk panëetak mëneim wë. Tup pöt, ngönën tup këet omnaröak ök neraan, Aköp pimtök ök räaut.

³ Yang omën kiri yaauta wotöökörö Anutuun kiri wiire ar ë pël ëëpënëak moulmëen wë. Pötaanök tiarimëen kiri yaauta wotöök sak wë pöpta tapël kiri ëëpna pöt pangk ëëpnaat. ⁴ Yang eprek Yuta omnaröa ngön kosangötë wia pöl Anutuun kiri ar yaaöre omën ke nentere nent yawiaurö wë. Pötaanök pi yangerak om wë talte kiri yaaö yaat namëngkën ëëpën. ⁵ Yuta omnaröa kiri yaaurö pit ngönën tup ökre wastak yaë. Kë pöt kutömweri wia. Yangerak omnaröa yaë pöt Moses pim ëa pöl ökre was yaë. Kë pöt kutömweri wia. Pi poë koröpötök ngönën tupët ök rapënëak yaëen Anutuuk epël mëea. “Kat wi. Rosiraöök könte pet elnian pöl omnant pout ëëm.” ⁶ Peene pöt, sulöp ngolöp Yesuu tiarimëen nitëa pötak ngaante il yewas. Tapël Yesuu tiar kaamök elniipna ya pötak Liwai omën kiri yaauröa yaat il yewas. Sulöp ngolöptak ngaante il yewas pöta songönte epël. Anutuu peene kup niwia pötak ngaan Mosesën kup mowia pöt il yewas. Pötaanök sulöp ngolöp kup niwia pöta taë yewas pötak ngaante il yewas.

Sulöp ngolöptak ngaante il yewas

⁷ Sulöp ngaante mos naën ëanëen Anutu pi ngolöpët orööpënëak naën ëan tapön. ⁸ Anutu pi pim omnaröen kön wiin pangk naën ëen epël mëea. “Wë akun nentak Israel omnaröere Yuta omnaröaan sulöp ngolöp nent war wasumaat, Aköpök pël ya.

⁹ Ngaan pitëm ëarö Isëp yangerakaan mësak yewaisem pitring sulöp tëaut pöta ök won. Pit pöta öngpök wë ënëm naën yaëen ne kasëng menaut, Aköpök pël ya.

10 Ën ënëmak Israel omnaröaring sulöp tëëma pöt epël.

Nem kosang wesaut pitëm könötë mowiak lupötë retëng ëën wiaapnaat.

Pël elmëak ne pitëm Anutu pël sak wëën pit nem omën sak öpnaat.

11 Akun pötak omën isaare irëa pourö neen ëwat sa pet irëpnaat.

Pötaanök omën pourö nener rë moulööre nampök karipön, ‘Aë, ni Aköpë songönte ëwat së,’ pël nemapan.

12 Pitëm nem ngön wa olëa pöt ent ë olamaap.

Pël ëak pitëm utpetatön kön wi naön ëëmaap.

Aköpök pël ya.”

13 Anutu pim sulöp Yesuring oröa pöten, “Ngolöpët,” pël ya pötak ngaante sëpar sa pöt pet yaë. Pël naën ëanëën ngolöpët war newasën ëan tapön. Sulöp ngaan pöt omën nantë wak wëën sëpar yes pöl ëak won sa.

9

Kiri yaaö wotöök ngaanörö animauröa iitak kiri ëëima

¹ Sulöp ngaantak Anutuun yaya mapna wetete ngönre yangerakë ngönën tupët wiakaima.

² Ngönën tup pöt poë koröpötök epël wesak ök rëa. Ka pöt, ngeröök wiak nentepar wesak tomökëeta yapinte ngëengk kaat pël yema. Pötak ur ket ëautak es rampewesring kaömp peret Anutuun yaö ëaut yawia.

³ Pël ëak poë koröpöök ngeröök utak kakaati panëeta yapinte ngëengk panë kaat pël yema. ⁴ Pötak kiri yaaö ur koolötök ompyaö panë wesak ket ëa pöt wieëa. Kiri yaaö ur pötak

Anutuun es koulöp wes meëpënëak köp nga kampöt kiri ar ëeima. Pël ëak ka pötak Mosesë ngön kosangta umkek kool wa mäa pöteta wieëa. Umkek pöta öngpök kap koolötring ket ëa nent wiaan pötak kaömp mana pöt wesireëa. Pël ëen umkek tapta öngpök Eronë sungkör amail ëa pööring kël welung ngön kosangöt retëng ilaut wieëa. ⁵ Umkek pöta rangk pöt, ensel Anutuu ëwaööring naarë könaar ket ëen pöaarë wereweriarök umkek pöta ur Anutuu omnaröa saunat won yewesa pöt akaak ë ulmëëa. Pötë ngön pöt, tol ëak pout ök aan pangk ëëpën?

⁶ Pit pël ë ulmëak wë kët ël epotë kiri yaurö pit ngönën tup poë koröpötök ök rëa pöta ka tomökëetak pitëm yaat mëmpö ilëak oröeim wakaim yeëa. ⁷ Ën ka pöta kakaati panëetak pöt, kiri yaaö wotöököp pimtökëer krismaki nenta öngpök akun kopët nent sa yeëa. Pöt pas nasën, animaö iit Anutuun kiri ëëpënëak wak yesa. Pël ëak së wet rëak pimtë utpetatëen kiri ëäkök omën pouröa kön nawiin wë utpet yaautëen kiri ë yeëa. ⁸ Omën pöta songönte Ngëëngk Pulöök epël pet yaalni. Kaata ka tomökë pöt, poë koröpö utaan ngëëngk panë tuptak ilapena kanö naaröön yaë. ⁹ Poë koröp ka pöt, peene yangerak wë epta ököt. Pötak, omnant Anutuun kiri wiire ar ë pël yaaö pötak omën Anutuun yaya yamëëauröa lupöt wotpil nemowaspan. ¹⁰ Pipët, iire kaömpre ngönënëen koröp iirö pël yaaut. Koröpöökë yaaö pipot, Anutuuk omnant pout ngolöp wasën këet naaröön wiaan wiakaima.

Kristoë ütak kiri ëa

¹¹ Kristo pi omën keët oröak wia pöta kiri yaaö wotöök sak wë. Pël äak poë koröp ka yangerak wia pötak won, kë panë omnaröak ök neraante kutömweri wia pötak ilëak ya yamëngk. ¹² Pim ngëëngk panë ka pötak ilëa pötak memeere purmakaö iitaring won, akun kopët nentak pimtë iitaring ilaan pet ira. Pël äak Anutuun kiri yeem tiar utpetetakaan ent ë niulëa. Pöt kosang wiaapnaat. ¹³ Memeere purmakaö i pötre purmakaö ruupë es kosöt omën utpet äak ngönënëën pangk naën yaauröa rangk lë mëak Mosesë ngön kosangtak kaalak ngönënëën ëëpënëak kölam moweseima. ¹⁴ Pël ëeimauroak Kristoë i weë panëetak pötë yaaut il yewas. Anutuu Pul kosang wakaim öpna pöök Kristo kaamök elmëen saun won wë pim iitere koröpö Anutu kiri mena. Pël ëa pötaanök Anutu wëwëapë inëen ëëpenaan pim iitak yok pangk tiarim lupöt iirak kölam niwesak mos yaaut wa moolapnaat.

Kristoë iitak sulöp ngolöpët taë wesa

¹⁵ Taptaanök Kristo pi wel wiin pötak tiar sulöp ngaantakël wë saun ëeiman pötakaan ent ë yanuulë. Pël yaë pötaanök Anutuuk pimëen yaö saurö pim wëwë kosangta mor kol kup niwia pöt öpenëak Kristo sulöp ngolöpta songön sak wë. ¹⁶ Mor kolut yewauta songönte epël wia. Pepap wel wiinak pangk ruup röak ëëpenaat. ¹⁷ Öp wëen mor koltaan ngön ëa pöt kosang nasëpan. Wel wiipna pötakëer ngön pöt kosang sëen keët orööpnaat. ¹⁸ Sulöp ngaan pöt tapël wia. Animaup öp wëanëen ngönöt kosang nasën ëan tapön. Möön wel wiak iit lë olëa pötakëer ngönöt kosang seima. ¹⁹ Moses pi ngön

kosang pout omnaröen ök më pet irak memeere purmakaö ruurö möak iit wak i yaaptaring irikor äa. Pël äak këra isop mormorök pol sëpsëp ëp köp möaut wa tëak i pötë wariak ngön kosangötë pepatëere omën pouröa rangk ke möeima. ²⁰ Pël yeem epël ök mëëa. “I eptak sulöp Anutuuk ar ngar önëak ngön ë kosang wes nina pöt taë yewas.” ²¹ Pël äak poë koröp ngönën tupëtere kiri yawia kelönre omnant poutë i pöt ke möeima. ²² Yaap, ngön kosangötë äa pöl omnant pout animaö iitak ke möön kölam sëpnaat. Ën animaö iit lë noolaan ëëpna pöt Anutuuk pangk utpetat ent ë nanuulaan ëëpnaat.

Kristook tiarimëen kiri äa

²³ Kutömweri omën këet wia pöta ökre wasut i pasutök iirak kölam wasëpënëak Mosesën mëëa. Ën këet kutömweri wia pötëen Kristo pimtok kiri äa. Pim kiri äa pöt kaö panëet yangerakëet il yewas. ²⁴ Pöt epël. Kristo pi ngönën tup omën moresök ök rëa këeta ökre was pötak neilaan äa. Pi kutömweri öngpök ilëa. Pël äak pörek Anutuu ëöetak wë tiarimëen kimang maim wë. ²⁵ Kiri yaaö wotöök ngaanörö pit yaap krismaki poutë ngëengki panë kaatak yeila. Pöt, pitëmtë iitaring won, i pasut wak kakaati sa yaë. Ën Kristo pi pim iitere koröpö rangkrangk kiri eim öpënëak neilaan. ²⁶ Kristo pi pöröa ök talte yangera oröaurek ngentiak akun selap wel wi waisëpën. Pi pël naën om wë akun pet irëpnaat temanöm yesën tiarimëen pimënt kara ëen utpetat ent ëëpënëak akun kopëtet tekeri oröa. ²⁷ Anutuuk omën pourö akun kopëtet wel wi- ipënëak niaurö. Pël äak pöta rangk pim naë ngön

yaatak oröopenëak niia. ²⁸ Tapël Kristo piita akun kopëtet omën selap tiarim saunat pim rangk isën pimënt kiri ëak wel wia. Pël ëaupök omën piin kor eim wë pörö tiarim utpetat kaalak ent ëëpënëak won, pimëen kama niöpënëak akun nentepar pöt orööpnaap.

10

Mosesë ngön kosangtak kiri ëeima pötök saunat won newasën ëa

¹ Mosesë ngön kosangtak omnant ëëpënëak ëa pipot om omën këet Anutu pim Kristoë oröautak ngës rëak orööpënëak kön wiauta kön pëenöt yaarö, kë panëet won. Pötaanök kiri yaaö wotöökörö pit ngön kosangöt ngaarëk wak krismaki poutë kiri rangkrangk yaëen omën pörek Anutuu naë yesauröa lupöt wotpil nemowasën yaë. ² Pël ëanëen kiri yaaut won san tapön. Pörek Anutuun yaya yamëëaurö saun won wasën lup kölam sa talte pitëm utpetatön kön selap naën ëëpën. ³ Pël ëaap kiri yaaö pöt krismaki poutë yaaröön pitëm saunatön kön yawi. ⁴ Pöt epël. Purmakaöre memeerö möak iit il yoola pötak pangk utpetat won nasëpan.

⁵ Pötaanök Kristo pi yangerak orööpënëak yeem Anutuun epël mëea.

“Ni animaurö kiri ar ëëre omnant wi pël yaauten kaaö yaaup.

Pël yaaupök nim ngönte ngaarëk ömëak möönre koröpö war wes yenangkën.

⁶ Animaö ulpëen kiri ar yaaöre utpetatëen kiri yaaö pöt elniipnaaten ya kë nasën yaaup.

⁷ Pël mëak ne kaalak epël mëëaut.

‘Anutu, ngönentak nemëen ngön ëa pöl,
nim ngönte ngaarek ömëak yaarö.’ ”

⁸ Pi wet reäk epël mëëa. “Ni animaurö kiri ar ëëre omnant wi pël yaauten kaaö yaaup, ma animaö ulpëen kiri ar yaaöre utpetatëen kiri yaaö pöt elniipnaaten ya kë nasën yaaup,” pël mëëa. Omnaröa kiri wiire ar ë pël yaaö pöt ngön kosangta wieëaul yaautak pi pël ök mëëa. ⁹ Pël ëäk yal menak nent epël mëëa. “Ne nim ngönte ngaarëk ömëak yaarö.” Pi pël mëëë kiri yaaö ngaanöt won wes yemoolëem Anutuu ngönte ngaarëk öpena ngolöp pöt ulmëa. ¹⁰ Pötaanök Yesu Kristo pim Anutuu ngönte ngaarëk wak akun kopëtet pim iitere koröpö tiarim utpetatëen kiri ëautaan Anutuuk kölam niwasën wë. Pötak kosang wiaapnaat.

Kristo kiri elniin pangkyäë

¹¹ Kiri yaaö ngaanörö kët ël epotë kiri ar ëeim wëep pötak ketre saunat yok pangk won newaspan. ¹² Kristo pi pöt, akun kopëtet pim iitere koröpö tiarim utpetatëen kiri kosang wiaapnaat ëa. Pël ëäk kutömweri së Anutuu yaapkeël wel aisëäk wë. ¹³ Pël ëëë Anutuuk omën pimëen kööre tok yaaurö wa pim iri moulmëëpnaaten kor wë. ¹⁴ Pi akun kopëtet pim iitere koröpö kiri ëën pötak omën utpetat won wesak kölam wesa pörö wotpil niwesa. Pöt kosang wiaapnaat.

¹⁵ Ngön pöt yaap wasëpenëäk Ngëëngk Pulöökta ngönentak epël ök yenia.

¹⁶ “Aköpök epël ya.

Akun ënëm orööpna pötak pitring sulöp tëëma pöt epël.

Nem kosang wesaut pitëm lupötë mowiak könötë retëng ëën wiaapnaat.”

17 Kaalak yal menak epël ya.

“Ne pitëm saunatre utpetatön kön wi naön ëëmaap.”

18 Anutuuk tiarim utpetat won wes pet ira pötaan kiri yaauroak kaalak kiri ëëpna pöt pangk naëpan.

Kön wi kosang panë wesak Anutuu naë sëpa

19 Karurö, Yesu pim tiarimëën wel wia pötak kan të niwiin kas köpël ngëengk panë kaatak Anutuu ëöetak yok pangk ilapenaat. 20 Pöta kan ngolöp pöt pimtök kopëta wes nina. Pël yeem pim wel wia pötak Anuture omnaröa tekrak ngeröök wieëa pö ent ë olaan wëwë kanöök ilapenaat. 21 Pël ëën tiarimëën kiri ëa kaöap puuk Anutuu omnarö tiarim kaö sak wë. 22 Pötaanök Anutuu naë sëpa. Kristo pim iitak tiarim lupöt kölam wasën utpetatë könömöt tiarim naë won wiaan koröpöt i yaap ruru wontaring iirën lup ompyaö wë kön wi kosang panë wesak pim naë sëpa. 23 Anutu, omnant kup niwia pöp, yaap pöta këet nimpnaap. Pötaanök lup selap naëngan tiarim kup niwiin kön kosang wiak ök yak pöt taë wak öpa. 24 Pël ëak tiar tol ëak nener kaamök ëak lup sant elmëere ompyaö ë pöt ëëpen pël kön wiipa. 25 Pël ëëë omën naröa yaë pöl ngönënë wa topötön kaaö ëënganëp nenera lupöt kosang wasëpa. Yaap, Aköpë waisëpna akunet temanöm yes pël kön wieë weë panë nengtiak nenera lupöt kosang wasëpa.

Anutuu Ruup kasëng mangkan

26 Tiar Kristoë ngön këet tekeri niwasën wak wë ëwating kaalak utpetat ëëpena pöt pötëën kiri

naëpan. ²⁷ Omën Anutuun kööre tok elmëëpna pörö pitëm utpetat om wiaan pit pölöpring pitëm ngön è pet irëpnaataan kor wëen es nga panëewesök kotak won mowasëpnaat. ²⁸ Omën namp Mosesë ngön kosangöt ilap yariin omën naar ma naar nampök itenak tekeri wesak pöt wiap naalmëen möön wel wieima. ²⁹ Ën ar omën Anutuu Ruup kasëng yemangk pöpön kön wiin tol yaë? Pi utpet kaö panë yaë pötaanök kangut yok pangk öpnaat. Kristoë iit Anuturing yal ëëpenëak il olëa pötak pim utpetat iirak kölam mowesa pöten pasit wesak Pul komre kolap yaningkaun ökre was yema. Pötaanök kangut öpnaat. ³⁰ Tiar ngön epël mëëa pöpë songönten ewat wë. “Saunatë kangut yaaö pöt nem yaat. Kangut nook ëëmaat.” Pël ëak nent epël wia. “Aköp pi pim omnaröa ngön è pet irëpnaap.” ³¹ Anutu wëwë pepapök pël ëa pötaanök tiar pi kasëng menak wë pöt ngön è pet irëpna pöten kas kaö panë ëëpenaat.

Kön wi kosang yewesautak kosang sak öpa

³² Ngaan arim kön wi kosang wesan pöten kön wieë. Akun pötak Anutuu ngönte wak wëen pötak arim lupöt ëwa elniin ngönënëen këlangön kat yawiem wiap nasën weë ngentiak ya mëneimaurö. ³³ Akun nantë omnaröa ëöetak tau niulëak ökre was niak këlangön kat niwieimaurö. Akun nantë arim kar këlangön kat yawiauröaring wa meilak yeem këlangön kat wieimaurö. ³⁴ Arim karurö wii kaatak wëen yaköm ëeimaurö. Ën arim kööre toköröak monere urömat kain yeön uröm kë kosangöt wia pël weseë ya kë seimaurö. ³⁵ Pötaanök arim kön wi kosang yewesaut wiap

wasnganëp taintaë wak weë. Pël ëënë pöt kë kësangët koirënëët. ³⁶ Ar Anutuu ngöntakël wë omnant yaö niia pöta këët önëën kosang sak weë.

³⁷ Nem yeniak pöta ngönte ngönentak epël wia.

“Akun kot pan nent wia pöt pet irën waisëpënëak yaë pöp teënt waisëpnaap, kor naöpan.

³⁸ Nem omën wotpilörö kön wi kosang yewesautaan wëwë kosangët öpnaat.

Ën narö kas ëak ne sëp newasën pöt kön wiin ompyaö nasën ëëpnaat.”

³⁹ Tiar pöt, kas ëak Anutu sëp wesak kö nasënganëërö. Kön wi kosang wesak wëwë kosangët öpenaarö.

11

Kön wi kosang yewesauta ngönte

¹ Kön wi kosang yewesauta songönte epël. Omnant yaö niiaut öpenaaten kön kosang wiire omën itnaangkënötön yaap wasö pël yaaö pöteparök erën ëën kön wi kosang yewesaut pël yaë. ² Ngönën omën ngaan wakaimaurö pitëm kön wi kosang yewesautaan Anutuuk pitën kön wiin ompyaö ëa. ³ Tiar kön wi kosang yewesautaring Anutuuk këmtak aan kutömre yang pout oröa pöt kön yawi. Omën ityaangk epot itnaangkënrekaan ket ëa.

Apelre Inokre Noa pitëm ngönte

⁴ Apelre nanëp Keen piarip pouwaar Anutuun kiri yeem Apel puukëer kön wi kosang yewesautaring pël ëa. Pötaanök Anutuuk Apelëeten kön wiin ompyaö ëën Keenëët il wesa. Anutuuk pim kön wi kosang yewesauten itenak kiri ëauten kön wiin ompyaö ëën, “Omën wotpilëp,” pël mëea.

Apel pi kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pötaanök wel wiaupë ngönte kat wieim wë.

⁵ Inok tapël kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pël ëa pötaanök pi wel nawiin öp wëen Anutuuk koirak kutömweri wak isa. Anutuuk pi wak isën omnarö ap wasën pitëm naë won ëa. Pim nawisën wëa pöten, ngönëntak, “Anutuuk piin kön wiin ompyaö ëa,” pël wia. ⁶ Omën namp Anutuun kön wi kosang newasën ëen pöt Anutuuk yok pangk piin kön wiin ompyaö naëpan. Pöt epël. Omën Anutuu naë sëpna pöp pi Anutu yaap wë omën piin ap wasö naë yesaurö kangut yemengkaup pöt kön wi kosang wesak sëpnaat.

⁷ Noa piita tapël kön wi kosang yewesautaring wëen Anutuuk omën ënëm orööpnaaten wetete maan kat wia. Pël ëak Anutuu ngönte ngaarëk wak piire pim öngre ruurö öp sëpënëak wangaö ket ëa. Pim kön wi kosang yewesautak omën muntaröa kön wi kosang newasën yaaut war wasën Anutuuk pim kön wi kosang yewesauten itenak, “Omën wotpilëp,” pël mëea.

Apramë ngönte

⁸ Apram piita kön wi kosang yewesautaring wë Anutuu ëëpënëak mëea pöt ngaarëk wa. Anutuuk, “Yang nem nimpa pörekë së,” pël maan pim sëpna pören köpëlöpök ngönte ngaarëk wak köntak sa. ⁹ Omën suuröa yang maimerek wë pöl pi kön kosangtaring wë yang kup mowia pörek wakaima. Ënëmak pim ruure ëaar Aisakre Yakop piaripönta yang pör öpënëak kup mowiautak piarip poë koröp ka yaamöt ök rëak wakaima. Piarpim ëa pöl Apram piita pël ëeima. ¹⁰ Apram pi kutömweri ka

kosang Anutuuk ök rëa pöök öpënëak kön kosang wieë poë koröp ka yaamöt ök rëak wakaima.

¹¹ Sera piita kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pi ulöp sak ru akunet pet iraupök Anutuu ngön kup mowia pöt yaap wesak këet mampënëak kön wi kosang wasën kaamök elmëen kepring sak wila. ¹² Pël ëa pötaanök omën kopëtap Apram ulöp sak ru akunet pet iraupökaan ruure ë oröak ulöl sauröak kutömweri ariere i pisötë ök selap sak wë.

¹³ Omën piporö kön wi kosang yewesautaring wakaim wel wia. Omën Anutuuk kup mowia pöt pit naön maimerek wë könötök kön wi kosang wesak ërëpsawi ëak pitëmtën kön wiak epël ëa. “Tiar yang eprek omën maimapë yangerak yaam wë kak panë sëpenaat,” pël ëa. ¹⁴ Tiar ëwat wë. Omën ke pil ëa piporö pitëm ëa pötak yang pitëmtë panë nentakël sëpënëak ëa pöt pet yaë. ¹⁵ Pël ëaap pit pitëm yang sëp wesak sa pören kön wieëanëen kaalak sëpënëak kengkën kön wiak san tapön. ¹⁶ Pit yang pörek sëpënëak kön nawiin kutöm kaare yang ompyaurekël sëpënëak kent kön wieima. Pël ëa pötaanök Anutuuk pitëmëen ka kaö ompyaö naö ket ë menak pitëm piin, “Tenim Anutu,” pël mapnaaten ëö naën ëa.

¹⁷⁻¹⁸ Anutuu Apramön morök elmëa pötak pi Anutuun kön wi kosang weseë pim ruup Aisak kiri ar ëëpënëak kopëta wesa. Anutuuk wet rëak, “Nim ruure ëarö Aisak pim naëaan orööpnaat,” pël kup mowia. Pël ëautak Apram piin kön wi kosang weseë pim ru kopët tapöp kiri ar ëëpënëak ëa. ¹⁹ Pi, “Ne Aisak kiri ar ëen pöt Anutu wal ë ulmëepna weit wia,” pël wesaup yak ruup mënak kiri ar

ëepënëak yaëen Anutuuk nga maan sêp wesa pôt, ruup weletakaan wal ëëpna pôtä ök ëä.

Aisakre Yakopre Yosep pöröa ngönte

²⁰ Aisak piita Anutuun kön wi kosang wesak wëaup yak pim ruaar Yakopre Isoon welaköt elmëak omnant ënëm piarpim naë orööpnaatön wetete ök mëä. ²¹ Yakop piita kön wi kosang yewesautaring wë wel wiipënëak yeem pim ru ë Yosepë ruaarön welaköt elmëak pim sungköraö ë mök ëë tok oriak Anutuun yaya mëä. ²² Yosep piita kön wi kosang yewesautaring wë pim wel wiipna akunet temanöm yesën Israel omnarö pit ënëmak Isëp yanger sêp wesak kaalak pitëmtë yangerak sêpënëak mëak pim kosat wak së weerëpnaata ngönte ngan rë mena.

Mosesë ngönte

²³ Moses oröön pim ëlre pepaar piaripta Anutuun kön wi kosang wesak wë yak yokotupön itaangkën ompyaö ëën omën omp aköpë ngönten kas naën ëlëëp wiak wëën ngoon naar namp ëak won sa. ²⁴ Moses piita Anutuun kön wi kosang yewesautaring wë kaö sak wëën omnarök piin, “Peroë koontupë ruup,” pël yemaan yapin kaöet öpanëak kaaö ëä. ²⁵ Pi utpetat ëak akun kotte ërëpsawiarung öpnaaten kaaö ëën pim kar Anutuu omnarök yal ëak pitring këlangön kat wiipënëak kön wia. ²⁶ Pël yeem pim Kristo Anutu yaö mëëaupëën yak, “Nem utpeta sak ëëma pôtak monere uröm Isëp yangerak wia pôt il yewas,” pël kön wia. Pôt pi ënëmak Anutuuk kang ompyaut mampnaaten kön wieë pël ëä. ²⁷ Moses pi kön

wi kosang yewesautaring wë Anutu omnaröa it-naangkënöpön könöök itenak taë wesak yang omp aköpë nga elmëepnaaten kas naën Isëp yanger sëp wesak sa. ²⁸ Pi Anutuun kön wi kosang wesak wë yak Israel omnaröen ensel yokot wetëerö mëmpna pöp pitëm naë newaisën mait elmëëpënëak maan mait sëpsëpörö möak iit ka kanötë ke möa.

Omën munt naröa kön wi kosang wesauta ngönte

²⁹ Israel omnarö pitta kön wi kosang wesak wë yak Isëp yanger sëp wesak i kaö Köp Möauuk oröön kaö ilën yang yaaprak ëngk komuntakël sa. Pël ëën Isëp nga omën pitëm ënëm saurö tapël ëëpënëak yaëën iimpel kaalak wais ngep ëak wa mëa. ³⁰ Ënëmak Israel omnarö pit tapël kön wi kosang wesak wë kët 7 pötë öngpök Yeriko kaöökë ëmööök wirö taap ëak seimën kël ëmö tööla. ³¹ Öng omp nga yaaup Reap piita Anutuun kön wi kosang wesak wë yak Israel omën naar ëlëëp Yeriko kakën ëwat sëpënëak ityaangkën ngöntre kar elmëak kaamök elmëa. Pël ëën Israel omnaröak omën Anutuun kön wi kosang newasën ëaurö yamëngkem pi namëngkën ëa.

³² Ne wali wesak niam ma? Pangk pël naëngan. Kitionre Parakre Samsonre Septaare Tewitre Samuelre tektek ngön yaaö omën pörö pitëm ngönöt niamaatep akun won. ³³ Om kot epët pëën niamaan kat wieë. Pitta Anutuun kön wi kosang yewesautaring wë yang kaö nantë omnaröen nga elmëak il wesak wotpil yewesa yaat panë wesak mënak Anutuu kup mowia pöta këët wa. Pit kent nga lainonöröa këmöt il yemowariaurö, ³⁴ es wëlëng kësangöt ngaap yewesaurö, ngaë

öngpök yesem wel nawiin yaaurö, wiap wëauröak weëre kosang yesaurö, nga yaalem weë panë äak yang kaö nantëerö waö ë yamëaurö. ³⁵ Öng narö pitta Anutuun kön wi kosang wesak wëen pitëm ru wel wiaurö wal ëen koirä. Ën omën narö wii kaatak ulmëak pitëm kööre toköröak koröpöt utpet mowesak, “Anutu kasëng mampunë pötak wil niulëënaat,” pël maan pit weletakaan wal äak wëwë ompyaut öpnaataan kat nemowiin äa. ³⁶ Narö pöt, kööre toköröak ökre was mëak tang momöak seenötring tëak wii kaatak moulmëa. ³⁷ Narö pöt, kël momöön wel wia, narö öp sootring luptak ila, narö ngernger ila. Narö poë koröpre ulpëen won pol sëpsëpre meme koröpöt wetak këen yaköm ë sak wëen utpet yemowasën këlangönë rangk wakaima. ³⁸ Pël yaalmëen omën pörö ompyaö panëeröak yang omnarö utpet panë wë yak kaaö ëen waö ë momëen repak yang omën wonötëere rosiratë köntak pentak ë yesem kël öngöpre yang öngöpötë wakaima.

³⁹ Omën pörö kön wi kosang yewesautaring wëen Anutuuk itaangkën ompyaö äa. Pël äaap yangerak wëa pötak pim kup mowia pöta këet nokoirën äa. ⁴⁰ Anutu pim ompyaö niwasëpna pöt pitëmënt pëen won, tiar pourö elniipënëak kön wia. Pötaanök wet rëak ompyaö nemowasën äa.

12

Yesuun itenak kön wi kosang wasëpa

¹ Tiar pöt, omën ngaan kön wi kosang yewesautring wakaima pöröa ngönöt kat yawi. Pötaanök pitëm ënëm ëëpenaan könömötre

utpetatök wii ket äak nitëak wë epot ent ë olëak weë ngentiak kan Anutuuk sēpenëak yenia pöök sēpa. ² Pël yeem Yesuun iteneim öpa. Puuk tiarim kön wi kosang yewesaut ngēs rē yaningk. Pël äak kön wi kosang weseim öpenaat kaamök yaalni. Pi tapöpök këlangön kat wi pet irak ya kë sak ërēpre sawi ëēpnaaten kön wieë kosang sak këra yetaprak këlangön kat wiak ëö mongawisa pöten kön wiin pasit pël ëa. Pël ëaup peene pöt, kaö sak Anutuu mor yaapkëësiil wë.

Anutuuk wotpil yaniwas pöta ngönte

³ Saun omnaröak Yesuun kööre tok yaalmëen weë sak wakaima pöten kön wieë arim lupöt wiapre kor ëengan. ⁴ Ar utpetat ëenganëak weë ngentieim wë. Pël yaëen omnaröak këlangön kat niwiin wel nawiin ëaurö. ⁵ Anutu pi ar pim ruurö pël weseë ngönentak arim lupöt kosang niwasēpenëak epël yenia pöten kön wieë.

“Nem ruup, Aköpök wotpil niwasën kön wiin irepan.

Këlangön kat niwiin nim lupmer wiap sēpan.

⁶ Pöt epël. Aköp pi omën pim lup sant yaalmëaurö wotpil yemowas.

Pël äak ru yemowesaurö wotpil sēpenëak yamöaup.”

⁷ Anutuuk ar wotpil sēnëak yanimöön wiap senganok. Pöt pi ar pim ruurö pël weseë pil yaalni. Ma ru talēp pepapök pēs nemomöön yeëa? ⁸ Won, peparö pitēm ruurö pēs möak wotpil mowas yaë. Anutuuk ar pël naalniin yeëa talte pim ru panëerö won, kain ruurö pël apen. ⁹ Ar kön wieë. Tiarim pep yangeraköröak möak wotpil yaniwasën pitēm

ngön ngaarëk wa yeë. Pöl Anutu tiarim könöröa pepapë ngönte ngaarëk panë öpena pöt pangk eëpnaat. Pël yeem ompyaö öpenaat. ¹⁰ Pit akun kot nent pitëm könöök möak wotpil niweseimaut. Ën puuk tiar ompyaö wë pim ök kölam sëpenëak pil yaalni. ¹¹ Wotpil yaniwasën ya kë nasën ya këlangön kön wi yeë. Ënëmak wotpil niwasën wëen kosang sauröa naë këet oröön mayaap wë ketre saun won wotpil sak öpenaat.

Kosang sak Anutuu kentöökë ënëm eëpa

¹² Ar pöt, Anutuu ënëm eëre yaat mëmpö pël eëneëtaan ingre mor kël wauröa ök weëre kosang won yaaurö. Pötaanök kosang sak weë ngentieë. ¹³ Omën ing kël wauröa ök yaaurö arim ënëm yeem wiap sak utpet eëpanëen ompyaö sëpnaan wotpil wesak weë.

¹⁴ Kosang sak omën pouröaring mayaap wë lup kölam wesak weë. Lup kewilring öpena pöt Aköpön itnaangkan. ¹⁵ Arim naëaan namp Anutu kasëng menak pim komre kolap elmëëpnaat naön eëpanëen ngarangk eëë. Pël ëak arim tekrakaan namp kar kapangmentë ök sak wë amail ëak nikoën utpet sënganëen ngarangk këëkë ëak weë. ¹⁶ Pël ëak arëkaan namp Iso pim ök öng nga yeem ngönën sëp waspanëen ngarangk eëë. Iso pi ngaan pim nangapön epël mëëa. “Ni akun kopët eptak kaömp ar ë nampë pöt nook pepa mor kol ru wetëëpë yewaut wa nimpaat,” pël mëëa. ¹⁷ Ar pim ngönte ewatörö. Ënëmak pim pepap wel wiipënëak yaëen welaköt elmëak mor kolut mampënëak maan pepap kat nemowiin ëa. Pi

pepapök welaköt elmëepënëak ing äaap ngaan ut-pet äaut wa moolapna kante won ëen pomp äa.

Tiar Saion rosir ompyauk Anutuu kak yaarö

¹⁸ Ar peene pöt, arim äaröa äa pöl Sinai rosir pangk mor wëere mësäl ë pël ëenë pöök së naaröön. Ngaan pit Sinai rosiraöökë iri wëen es wëlëng kaö yokotön uröam wariak koö olëak wieë kent kaö yamöön ¹⁹ kuup ngön yaan Anutuu ngönte kat wia. Pël äak pit kas ëen Mosesën kaalak muntat apanëak Anutuun ök mapënëak mëea. ²⁰ “Omën pëen won, animaö nampta rosiraöök ing mësaan pöt kël möön wel wiip,” Anutuu ngön pël mëea pöt kaalak kat wiipanëak kas ëen mëea. ²¹ Omën pöt oröeim wëen Mosesta kas äak epël mëea. “Ne kas kaö ëen reireë yaur.”

²² Ar rosir ke pëlöök oröak omën pölöpringöt itnaangkën äaurö. Saion rosir, Anutu wëwëap, pim ka kaöaö Yerusalem kutömweri wia pöök oröak omën ompyaö panëet itenaurö. Pël yeem en-sel ërëpsawi yaauröa wa top kësangöökre ²³ omën Anutuuk wet rëak ru wesak yapinöt kutömweri retëng äa pöröa wa topöökta oröaurö. Pël äak Anutu omën pouröa ngön ë pet irëpnaapre omën piin kön wi kosang wasën wotpil wes pet irauröa könöröa temanön saurö. ²⁴ Pël äak Yesu, sulöp ngolöpët Anutüre omnaröa tekarak tëa pöpë naë saurö. Apel mëngkën wel wiautak pim iit il ngentiin Anutuuk itenak kangit mena. Pël äautak Yesu wel wiautak pim iit il yengentiin Anutuuk itenak kaamök elnia. Pötaanök Yesu pim iitak Apelëet il yemowas.

Anutu pi kutömre yang pout ëtëp elmëëpnen äa

²⁵ Ar Anutu ngön ök ni yaë pöp kasëng mengkanëen ngarangk ëeim ön. Ngaan Mosesë yangerak wë ngön ök mëea pöt wa olaan kangut orö morëaup. Peene pöt, kutömweri wë ngön ök niain wëen pi kasëng menak tol ëak kangut nokoirën ëëpen? ²⁶ Ngaanëer pi ngön yemaan yanger ëtëp ëaup. Peene pöt, pi kup niwiak epël yenia. “Ne wë ënëmak kaalak yanger pëen won, kutömre yang pout akun kopët nent ëtëp elmëëmaap.” ²⁷ “Kaalak akun kopët nent ëtëp elmëëmaap,” pël ëa pöt ëtëp elmëen omnant pim ket ëaut pout kö sëpënëak kön wiak ëa. Kö sëen pangk ëtëp naëpanëët oröak kosang wiaapnen ëa.

²⁸ Anutuuk wa ngaöök nimëen pim omën ompyaö nimpna pötë pep sak öpena pöt ëtëp naëpanëët kosang wiaapnaat pötëen piin yoöre ërëp maim öpa. Pël ëeimeë kasinkasin ëak karangkin elmëak pim kön wiin ompyaö yaaö pöl yaya maim öpa. ²⁹ Pöt tol ëën? Anutu tiarimop pi esuwesi ök omnant pim kön wiin pangk naën ëëpnaat kö wasëpnaap.

13

Anutuuk kön wiin ompyaö yaauta ngönte

¹ Ar Kristoë omnarö pötaan neneren lup sant elmëeim ön. ² Omnarö maimerekaan yewaisën sant elmëënëëten kat kolngan. Ngaan omën narö pël yeem enselöröen köpël wë omën yaapörö we-sak sant elmëa. ³ Arim kar wii kaatak moulmëa pöröen kön wiin ar pourö niulëa pël weseë sant elmëen. Pël ëak arim karurö këlangön kat yawi pöten kön wiin ar pourö këlangön kat yawi pël weseë sant elmëen.

4 Öngre omp wëwëeten kön wiin ompyaö ëëp utpet wasngan. Omën öngre omp nga ëëre öngre omp wëwëet utpet wasö pël yaë pörö Anutuuk kangut mampnaarö.

5 Arim lupöt monere urömatëën kentre kaur ëëpan. Omnant arim wia pötön kön wiin pangk ëëp. Pöta ngönte Anutu pi ngaanëër epël ëa.

“Ne ar sëp naniwasngan.

Kasëng nanimangkan.”

6 Pël ëa pötaanök tiar kön kosang wieë epël apenaat.

“Aköp pi kaamök yaalnëaup yak

ne kas naën ëëmaap.

Omën nampök pangk utpet naalnëëpan.”

Ngönën ök niiaut wak wë Yesuu ënëm ëëpa

7 Arim wotöök rëak Anutuu ngönte ök niak rë niuleimauröen kön wieim ön. Pël ëäk wëwë taltak wë wel wia pöten kön wieë Yesuun kön wi kosang weseima pöl ëeim ön. 8 Yesu Kristo pi ngaan wakaimaupök wë wakaim öpnaap. Pim wëwëet ke kopëtalte. 9 Pël ëa pötaanök ngönën maim ke nentere nent kat wiin pötök wer niön Anutuu kanö sëp wesak maimaöök sëngan. Pim komre kolap yaalni pötak tiarim könöt kosang wasën öpena pöt Anutu itaangkën pangk ëëpnaat. Omnant yenautë ngön pasutök pangk taë naniwaspan. Pötök omën pël yaurö kaamök naalmëën ëa. Pötaanök ngönën maim ke pipot kat wiingan.

10 Kristo tiarimëën kiri ëa pöp kaamök elni ipënëak tiarim naë wë. Pël ëaap Yuta omën yangerakë ngönën tuptak animaurö kiri ar yaaö pörö yok pangk pim naë sëen kaamök naalmëëpan.

11 Kiri yaaö wotöökörö pit animaurö möak iit

pëen omnaröa utpetatë saunatëen kiri eëpënëak ngëengki panë tupta kakaatiitakël wak yesën këerö kaöökë wilëngkëel esuwesi mereim wë. ¹² Pël yaëen Yesu piita tapël pim iitak tiar omnaröa lupöt kölam niwasëpënëak kaöökë wilëngkëel möön wel wia. ¹³ Pël ëa pötaanök tiarta kaöökë wilëngkëel yes pöl Yuta omnaröa kiri yaaut sëp wesak piiring wë pim ëö sa pöl ëëpa. ¹⁴ Pöt yang eprak ka kosang naö won. Pötaanök ënëm ka kosang tekeri wasëpnaöön kön nganngan ëeim wë. ¹⁵ Pötaanök Yesu tiarimëen kiri ëa pötaan tiarök kangüir tiarim yaya yamëëautak Anutuun kiri elmëeim öpa. Yaap, tiarim këmötök pim songönte tekeri wasëpa. ¹⁶ Neneren sant wesak kaamök yaaut kat kolngan. Pöt Anutuuk itaangkën kiri yaauta ök ompyaö ëëpnaat.

¹⁷ Arim wotöököröa ngön ngaarëk yeweem pitëm ikanöök ön. Ënëmak pitëm ya yamëngkauta këet Anutuun ök mapnaarö. Pötaanök pit arim könre lupöt kosang sënëak ngarangk elnieim wë. Pël ëen ar pitëm ngön ngaarëk yeön pöt pit ya ompyaöring ya mëneim öpnaat. Pël naën yaëen pöt ya utpetaring ya yamëngkën pötak tolëel kaamök elniipën? Won.

¹⁸ Ar tenimëen Anutuun kimang maim ön. Ten tenim lupötön kat men ëen Anutuu ëöetak wotpil wë kët ël epotë pim yaat wotpil wesak mëmpunëak kent yaë. ¹⁹ Pötaanök ar Anutuun kimang ngöntak ök maan kaalak wes nemëen arim naë teëntom waisumëak kosang panë wesak ök yeniak.

Kimang ngönte

²⁰ Anutu mayaapta pepap puuk tiarim Aköp Yesu, sêpsêp ngarangk kaôap, pim iitak sulöp ngolöp wiakaim kosang wiaapna pöt taë wesa pötaan weletakaan wal ë moulmêa. ²¹ Pi tapöpök pim kentöökê ënëm ëënëën omnant ompyaö ke nentere nent nimp. Pël ëak pim kön wiin ompyaö yaaut Yesu Kristoë weëre kosangöök arim lupötë war wasêp. Pim naë yayaatakaan yayaatak om aim kosang wiaap. Yaap.

Ngön mëët

²² Karurö, ne kosang wesak epël yeniak. Pep retêng ë yanking epët kotte. Pötaanök pepanöm ngön epët këékê wesak kat wieë. ²³ Ar kat wieë. Tiarim karip, Timoti, pi wii kaatakaan wil moulmêa. Pötaanök pi teënt waisën pöt koirak tenip pouwaar wais arën itaampunaat.

²⁴ Arim ngönënë wotöököröere Anutuu omën pouröen yoöre ërêp yemak pël ök man. Kar Itali yangerakaan wais wë eporöakta arën yoöre ërêp yenia. ²⁵ Anutuu komre kolap pöt arim naë wiaap. Yaap.

NGÖNËN PEPEWER
The New Testament in the Weri Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Weri long Niugini

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Weri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

ec1ac06d-1c8c-5be3-8326-dcf0ceacd4c2